

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ: ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

ВІСНИК

ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
Заснований у жовтні 2010 р.
Виходить 2 рази на рік

СЕРІЯ

ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ

- Радченко Т.А.**
Швейцарський досвід якісної вищої освіти в результаті застосування ІКТ.....9
- Чеховська М.В.**
Порівняльний аналіз етапів розвитку вищої педагогічної освіти в Україні та Республіці Болгарія17

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

- Біличенко Г.В.**
Соціально-педагогічний супровід розвитку дитини в контексті гуманістичної парадигми освіти.....22
- Карпенко О.Є.**
Проблеми опіки над дітьми у Польщі у дослідженнях українських науковців
(кінець ХХ – початок ХХІ ст.)..... 28
- Кримчак Л.Ю.**
Привабливість навчання в університеті як один з показників соціально-психологічного клімату
колективу студентської групи 34

Програмні цілі – висвітлення результатів новітніх досліджень та досягнень педагогічної та психологічної науки за всіма теоретичними і практичними напрямками.

Для наукових працівників, фахівців-педагогів та психологів, студентів, широкого кола дослідників педагогічної і психологічної галузей науки.

Матеріали публікуються змішаними мовами.

Журнал «Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля». Серія «Педагогіка і психологія» затверджений у Переліку наукових фахових видань рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (наказ від 4.07.2014 р. № 793).

Журнал «Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля». Серія «Педагогіка і психологія» зареєстровано в міжнародних наукометричних базах Index Copernicus, РИНЦ (ліцензійний договір № 77-02/2013 від 04.03.2012 р.) та Google Scholar.

Журнал затверджено до друку і до поширення через мережу Інтернет за рекомендацією вченої ради Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля (протокол № 2 від 25.02.2016 р.).

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 20201-10001ПР від 18.07.2013 р.

1 (11) 2016

Петришин Л.Й., Лещук Г.В. Змістові аспекти соціально-педагогічної роботи з вимушеними переселенцями та їх сім'ями в сучасних соціальних умовах	40
Шацков П.А., Юмашева Т.А. Историко-социологический анализ теории старения.....	46

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Алеко О.А. Поетапна зміна форм і методів взаємодії педагогів і батьків у формуванні первинного соціального досвіду старших дошкільників.....	52
Балюк В.Є. Формування читацької культури старшокласників на уроках української літератури	57
Борхович С.М. Поняття «духовно-моральне виховання» в сучасному педагогічному просторі	62
Дронова О.О. Дитина у світі книги: педагогічні умови розвитку художньої творчості дошкільників.....	69
Іванчук С.А. Сучасний стан роботи з виховання основ культури споживання у дітей старшого дошкільного віку у практиці роботи ДНЗ (на матеріалі аналізу планів навчально-виховної роботи)	76
Кульчицький В.Й. Роль молодіжних організацій у патріотичному вихованні школярів в Україні у другій половині ХХ ст.....	80
Литовченко Н.Ф. Психологічна ситуація в контексті проблеми корекції.....	85
Олійник О.М. Щодо виховання свідомого громадянина-патріота у загальноосвітньому навчальному закладі	90
Пісоцька М.Е. Нормативно-правове забезпечення індивідуалізації навчання учнів середніх навчальних закладів УРСР другої половини ХХ ст.....	95
Савенко Д.О. Тип прив'язаності як комплексне новоутворення в особистості матері.....	101
Сеник А.М. Виховний вплив позашкільних закладів на оптимізацію державницького виховання учнівської молоді	106
Сиренко А.Е. Методические рекомендации для воспитателей ДОУ и родителей по формированию уверенности в себе у детей старшего дошкольного возраста.....	112

Редакційна колегія серії

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР –

Б.І. ХОЛОД, доктор економічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

Редакційна рада

Заступник головного редактора

А.О. Задоя, доктор економічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

С.Б. Вакарчук, доктор фізико-математичних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

В.В. Зірка, доктор філологічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

В.А. Павлова, доктор економічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

О.В. Пушкіна, доктор юридичних наук, доцент
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

О.Б. Тарнопольський, доктор педагогічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

Головний редактор серії

О.Б. Тарнопольський, доктор педагогічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

Н.П. Волкова, доктор педагогічних наук, професор,
заступник головного редактора серії
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

С.М. Амеліна, доктор педагогічних наук, професор
С.П. Кожушко, доктор педагогічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

Т.О. Пахомова, доктор педагогічних наук, професор
В.А. Полторака, доктор філософських наук, професор
С.В. Сапожников, доктор педагогічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

Т.І. Сущенко, доктор педагогічних наук, професор
С.Я. Харченко, доктор педагогічних наук, професор
І.Ф. Ісаєв, доктор педагогічних наук, професор (Росія)

Дж.Л. Ліонтас, доктор (США)
Е. Френдо, магістр (Німеччина)

В.М. Чорнобровкін, доктор психологічних наук, професор
Ю.М. Швалб, доктор психологічних наук, професор

Г.І. М'ясоїд, кандидат педагогічних наук, доцент
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

І.В. Олійник, кандидат педагогічних наук,
відповідальний секретар
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпропетровськ)

Славська Я.А. Проблеми еколого-естетичного виховання учнів у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.	118
Теплицька А.О. Формування математичної культури учня як цільовий орієнтир в інноваційній шкільній освіті	123
Фурт Д.В. Структурні елементи полікультурної компетентності учнів старших класів при вивченні англійської мови.....	129
Черняк Е.Б., Ёркина Н.В. Індивідуальна адаптація інструменталістів різних типів темперамента к условиям исполнительской деятельности	134

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Аніскевич С.В. Особливості професійної підготовки викладачів фізичного виховання в Україні.....	141
Безкоровайна Л.В. Вивчення професійної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства у вищих навчальних закладах України	147
Білоус О.С. Особливості організації самостійної роботи студентів ВНЗ	153
Боднар С.В. Проблема формування іншомовної дискурсивної компетентності майбутніх економістів	158
Бугра А.В. Фахова компетентність викладача як одна з дидактичних умов ефективності індивідуалізації самостійної навчальної діяльності студентів	165
Варга Л.А. Пропозиції вишів України щодо підготовки фахівців для туристичної галузі.....	171
Волкова Н.П. Концепція освітньо-наукової програми підготовки науково-педагогічних кадрів в аспірантурі зі спеціальності 015 «Професійна освіта»	177
Вошколуп Г.Ю. Конфліктологічна компетентність як складова професійної компетентності майбутніх фахівців.....	184
Глузман А.В., Сапожников С.В. Высшая педагогическая школа стран Черноморского региона: опыт системного анализа	190
Грушка В.В. Особливості підготовки фахівців підприємств туристичної індустрії (компетентнісний підхід).....	203
Давидченко І.Д. Актуальні питання психолого-педагогічних і лінгвокультурологічних особливостей формування умінь усного й письмового переказу у професійній підготовці майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів	208
Дзіман Г.М. Компонентний склад англомовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності у письмі майбутніх інженерів-біотехнологів.....	214
Заболоцький А.Ю. Проблема якості дистанційного навчання	221
Івасюк Н.О., Бондаренко Є.В. Наукові підходи до висвітлення суті професійно-мовленнєвої компетентності майбутніх спеціалістів вищої кваліфікації	225
Каленик О.О., Цареградська Т.Л. Особливості застосування мультимедійних презентацій при викладанні математики та фізики студентам-іноземцям підготовчих відділень	230
Качмарчик С.Г. Формування культури іншомовного спілкування у майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності у дослідженнях вітчизняних і зарубіжних вчених	235
Козинець І.І., Журавель М.О. Преваги та недоліки «мозкового штурму» під час колективного обговорення проблем	240
Корж О.Ю. Роль компетентності та компетенції у професійній взаємодії майбутніх стоматологів: теоретичний аспект.....	245
Крамаренко Т.В., Резунова О.С. Використання Інтернету та електронних освітніх ресурсів у навчальному процесі вищих навчальних закладів.....	251
Лічман Л.Ю. Генеза формування іншомовної компетентності у ВНЗ України: методологічний контекст	256

Малоїван М.В. Структура індивідуалізації самостійної навчальної діяльності студентів філологічних спеціальностей	261
Маслова А.В. Компоненти змісту навчання англійського наукового писемного мовлення магістрантів	266
Medynska S.I., Sokolova K.V. Specifics of methodological aspects of teaching English to research and educational personnel at higher educational institutions in the perspective of innovative development of Ukraine's educational area	271
Мишак О.О. Гуманізація професійної підготовки як основа формування гуманістичної спрямованості майбутніх фахівців-аграрників	277
Miasoid G.I. English, tourism and hospitality: an interdisciplinary lesson plan	281
Нетьосов С.І. До питання інформаційної компетентності студентів спеціальності «Корекційна освіта» ДНУ імені Олеса Гончара	287
Олійник І.В. Філософські та специфічні принципи в контексті сучасної освітньої парадигми	294
Пейчева О.О., Келембет Р.В. Створення ситуацій успіху в процесі вивчення іноземних мов у немовному ВНЗ	299
Піддубцева О.І. Психологічні передумови формування професійно орієнтованої читацької німецькомовної компетентності у студентів-аграріїв	304
Піцул К.С. Модель формування готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців з готельної і ресторанної справи в результаті професійної підготовки	310
Романюк С.М. Дистанційне навчання іноземної мови: порівняльний аналіз сучасних платформ та онлайн-сервісів	318
Сиваш С.В. Специфіка організації діалогічної взаємодії вчителів української мови та літератури у післядипломному педагогічному процесі	326
Сиротін О.С. Система роботи з формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх біотехнологів у процесі вивчення іноземної мови	333
Сліпчишин Л.В. Реалізація неперервної технологічної освіти в професійно-технічних навчальних закладах	337
Сухін О.В., Дем'янчук Б.О., Косарев В.М. Методичні основи оцінки реалізації обсягів підготовки фахівців з базовою і повною освітою	344
Тернавська Л.М., Шауерман О.А. Формування у студентів немовних ВНЗ навичок технічного перекладу	354
Удовіченко Г.М. Психолого-педагогічне розуміння понять професійної та професійно-педагогічної компетентності	359
Устименко Ю.С. Особливості професійної взаємодії стоматологів	365
Черноватий Л.М., Купрієнко Ю.В. Поняттєва схема як основа формування предметної та термінологічної складових фахової компетентності перекладачів галузевих текстів	373
Шумський О.Л. Деякі аспекти організації навчального процесу з іноземної мови на основі інформаційного навчального середовища	379

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Дмитренко О.М. Проекти як форма організації міжособистісної безбар'єрної взаємодії суб'єктів іншомовної комунікації	385
Тараненко Ю.К., Тарнопольский О.Б., Гайдар М.М., Ермолаєва Т.В. Проектна технологія як основа фахової підготовки прикладних лінгвістів	390

УПРАВЛІНСЬКІ ТА ПЕДАГОГІКО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОСВІТИ

Лебідь О.В. Деякі аспекти стратегічного управління загальноосвітнім навчальним закладом в Україні	398
РЕФЕРАТИ (ABSTRACTS)	403

CONTENTS

THEORETICAL AND HISTORICAL ASPECTS OF PEDAGOGY

- Radchenko T.A.**
Swiss approach to competent higher education due to the use of ICT9
- Cekhovska M.V.**
The comparative analysis of the stages in higher pedagogical education in Ukraine and the republic
of Bulgaria..... 17

ISSUES OF TODAY'S SOCIAL PEDAGOGY AND SOCIAL WORK

- Bilechenko H.V.**
Social and pedagogical support of child development in the context
of humanistic paradigm of education..... 22
- Karpenko O.J.**
Polish childcare in the research of Ukrainian scholars (late 20th – early 21st centuries)28
- Krymchak L.Y.**
Attractiveness of learning at university as one of the indicators of socio-psychological climate
in student group 34
- Petryshyn L.Y., Leshchuk G.V.**
Content aspects of social and pedagogical work with displaced persons and their families
in current social conditions..... 40
- Shatskov P.A., Yumasheva T.A.**
Historical-sociological analysis of the theories of aging 46

PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ASPECTS OF THE PERSONALITY TEACHING, UPBRINGING, AND DEVELOPMENT

- Alienko O.A.**
Gradual change in the forms and methods of interaction between educators and parents
in the formation of primary social experience of the the senior preschool children 52
- Balyuk V.Ye.**
Reading culture formation of high school students at the Ukrainian literature lessons57
- Borchovych S.M.**
Concept of «spiritual-moral education» in modern pedagogical environment 62
- Dronova O.O.**
Child in the world of books: pedagogical conditions of development of art creative work
of preschoolers 69
- Ivanchuk S.A.**
Current state of training basics of consumption culture in preschool children in the practice
of kindergartens (on the basis of analysis of educational work plans)..... 76
- Kulchytsky V.Yo.**
Role of youth organizations in the patriotic education of schoolchildren in Ukraine
in the second half of the 20th century 80
- Lytovchenko N.F.**
Psychological situation in the context of correction..... 85
- Oliynik O.M.**
About the upbringing of a conscious citizen-patriot in a comprehensive school90
- Pisotska M.E.**
Regulatory support for individualization of teaching secondary school learners of the Ukrainian SSR
in the second half of the twentieth century 95
- Savenko D.A.**
Type of attachment as a complex of new developments in the mother's personality 101
- Senyk A.M.**
The use of extracurricular educational institutions for optimization of school youth's statist education 106
- Sirenko A.Ye.**
Guidelines for preschool educators and parents on the formation of self-confidence
in preschool children 112

Slavskaya Y.A. Issues of ecological and aesthetic education of youth in the second half of the 20 th – beginning of the 21 st century.....	118
Teplytska A.O. Forming students' mathematical culture as an objective point of innovations in secondary education	123
Furt D.V. High school students' polycultural competence structure elements in English studies.....	129
Chernyak E.B., Yorkina N.V. Individual adaptation of instrumentalists of different types of temperament to conditions of performing activities.....	134

THEORETICAL AND METODOLOGICAL FOUNDATIONS OF PROFESSIONAL EDUCATION

Aniskevych S.V. Improvement of professional training of physical education teachers	141
Beskorovaynaya L.V. Analysis of training future masters in tourism at higher educational institutions of Ukraine.....	147
Bilous O.S. Features of university students' independent work.....	153
Bodnar S.V. Issue of future economists' foreign language discourse competence development	158
Bugra A.V. Professional competence of the teacher as one of the conditions for the effectiveness of teaching individualization of independent educational activity of students.....	165
Varga L.A. Offers of Ukrainian high schools in training specialists of tourism industry.....	171
Volkova N.P. The concept of educational-scientific program designed for postgraduate scientific-and-pedagogic specialists' training in 015 «Vocational Education» major	177
Voshkolup G.Y. Conflictological competence as a constituent of professional competence of future specsalists	184
Glusman A.V., Sapozhnykov S.V. Higher schools of pedagogy in the countries of the Black Sa region: system analysis experience.....	190
Grushka V.V. The features of specialists' training in tourism industry (competency approach)	203
Davydchenko I.D. Current issues of psychological and pedagogical as well as linguistic and cultural features of forming skills in oral and written retelling in training future teachers at preschool educational institutions.....	208
Dziman H.M. Components of the future biotechnologists' ESP writing competence	214
Zabolotskyi A.Yu. The issue of the quality of distance education	221
Ivasiuk N.A., Bondarenko E.V. Scientific approaches to the investigation of professional speaking competence essence of future higher qualification specialists.....	225
Kalenyk O.O., Tsaregradska T.L. Features of multimedia presentations in teaching mathematics and physics to foreign students at preparatory departments.....	230
Kachmarchyk S.G. Formation of foreign communicative competence of future managers in foreign economic activity in research works of national and foreign scholars	235
Kozynets I.I., Zhuravel M.O. Advantages and disadvantages of brainstorming in collective discussion of problems	240
Korzh Ye.Yu. The role of competence and competency in professional interaction of future dentists: theoretical aspects.....	245
Kramarenko T.V., Rezunova O.S. The use of internet and electronic educational sources in the learning process of higher educational establishments	251
Lichman L.Yu. Genesis of foreign linguistic competence development at higher education institutions of Ukraine: methodological context	256

Maloivan M.V. The structure of individualization of self-directed educational activities of future philologists	261
Maslova A.V. The components of the content of teaching English scientific writing to master students	266
Medynska S.I., Sokolova K.V. Specifics of methodological aspects of teaching English to research and educational personnel at higher educational institutions in the perspective of innovative development of Ukraine's educational area	271
Myshak O.O. Humanization of training as the basis for forming humanistic orientation of future agrarian specialists.....	277
Miasoid G.I. English, tourism and hospitality: an interdisciplinary lesson plan	281
Netyosov S.I. The information competence of specialty «Correctional education» students from Dnipropetrovsk National University named after Oles Honchar	287
Oliynik I.V. Philosophical and specific principles in the context of modern educational paradigm	294
Pychcheva O.O., Kelembet R.V. Creation of Success Situations at English Learning Classes at Non-Linguistic Higher Educational Establishments	299
Piddubtseva O.I. Psychological basics of forming agrarian students' professionally oriented German language competence in reading.....	304
Pitsul K.S. A model of forming readiness for professional work of future specialists of hotel and restaurant business through training	310
Romanyuk S.M. Foreign language distance learning: comparative analysis of modern platforms and on-line services	318
Sivash S.V. Specificity of organizing dialogic interaction of Ukrainian language and literature teachers in postgraduate teaching process.....	326
Sirotin O.S. The system of professional and terminological competence formation of future biotechnologists in the process of learning a foreign language.....	333
Slipchyshyn L.V. Implementation of continuous technological education in vocational educational establishments	337
Sukhin O.V., Demyanchuk B.O., Kosarev V.M. Methodological framework for assessment of the volume of teaching and learning in basic and complete higher education.....	344
Ternavska L.M., Shauerman O.A. Development of non-linguistic higher school students' technical translation skills.....	354
Udovichenko H.M. Psycho-pedagogical understanding of the terms «professional» and «professional-pedagogical competence»	359
Ustyenko Yu.S. Peculiarities of professional dentists' co-operation	365
Chernovaty L.M., Kuprienko Yu.V. The notional scheme as a basis for the development of the subject-matter and terminological components within the non-fiction translator's competence	373
Shumskyi O.L. Some aspects of organizing foreign language training on the basis of information educational environment	379

STATE-OF-THE-ART TEACHING/LEARNING TECHNIQUES IN HIGHER EDUCATION

Dmitrenko E.N. Projects as a form of organizing interpersonal barrier-free interaction between the participants of foreign language communication	385
Taranenko Y.K., Tarnopolsky O.B., Gaidar M.M., Yermolayeva T.V. Project technology as a basis for applied linguists't training.....	390

MANAGERIAL AND PEDAGOGICO-PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF EDUCATION

Lebid O.V. Some aspects of strategic management of general education institutions in Ukraine	398
ABSTRACTS	403

Усі права застережені. Повний або частковий передрук і переклади дозволено лише за згодою автора і редакції. При передрукуванні посилання на «*Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*». Серія «*Педагогіка і психологія*» обов'язкове.

Редакція не обов'язково поділяє точку зору автора і не відповідає за фактичні або статистичні помилки, яких він припустився.

Редактори: *Л.В. Пилипчак, М.С. Велес*
Комп'ютерна верстка *Г.М. Хомич*

Підписано до друку 27.02.2016. Формат 70×108/16. Ум. друк. арк. 38,15.
Тираж 300 пр. Зам. № .

Адреса редакції та видавця:
49000, м. Дніпропетровськ,
вул. Січеславська Набережна, 18.
Дніпропетровський університет
імені Альфреда Нобеля
Тел/факс (056) 778-58-66.
e-mail: rio@duerp.edu

Віддруковано у ТОВ «Роял Принт».
49052, м. Дніпропетровськ, вул. В. Ларіонова, 145.
Тел. (056) 794-61-05, 04
Свідоцтво ДК № 4765 від 04.09.2014 р.